

לשם זהו משום שא"א להעביר האבן ע"פ כולה, והיינו שזה דבר אחד.

דהנה מה שמעבירים את האבן ע"פ הקערה זהו כדי שיחמם את המים שהם ממש בסמיכות אלי', וע"כ אי"צ להעביר האבן ע"פ הקערה כולה, אלא מספיק שזה יהי' בסמיכות לקערה שע"ז המים חמים ביותר, משא"כ בנוגע לאוגנין וכו' שא"א לשים האבן בסמיכות כ"כ א"כ המים הרתוחים לא יגיעו אלי', - אף ששאר המים יכולים להגיע אליה - , וזה הדגש בדברי כף-החיים שיש לחוש שגם מי הרתחה לא יבואו לשם, וזהו משום שלא יוכל להעביר האבן בסמיכות לזה כ"כ.

שאל משה אליטוב

- תות"ל 885 -

ד. בשו"ע אדמוה"ז סי' תע"ב סעיף י' וז"ל: אשה בין נשואה בין אלמנה וגרושה אי"צ הסיבה לפי שאין דרך הנשים להסב כו' וכל הנשים שלנו נקראות חשובות ואעפ"כ לא נהגו להסב כו' אלא אף המלכים והגדולים יושבין כדרכן ועל דבריהן סומכות הנשים עכשיו שלא להסב. ע"כ.

ובסעיף י"ב וז"ל: וכן עבדים ושפחות העברים צריכים הסיבה כו', ע"כ.

ולכאורה זה סותר לסעיף י' דנפסק דאשה בין נשואה בין אלמנה וגרושה פטורה מהסיבה, וצ"ע.

* * *

בסי' תע"ב סעיף י"ב וז"ל: וכן עבדים ושפחות העברים צריכין הסיבה אע"פ שהן צריכין לילך אנה ואנה לשמש בסעודה מ"מ בשעת אכילת כזית מצה ואפיקומן ושתיית ארבע כוסות שבהן עיקר הסיבה כמו שיתבאר אפשר להם להסב, ע"כ.

ובסעיף י"ד וז"ל: אימתי צריך להסב בשעת אכילת כזית שמברך על אכילת מצה ובשעת אכילת הכריכה מצה ומרור ובשעת אכילת אפיקומן ובשעת שתיית ד' כוסות כו', ע"כ.

ולכאורה למה בסעיף י"ב לא מביא אכילת הכריכה מצה ומרור בין הדברים המחוייבים בהסיבה כמו בסעיף י"ד, וצ"ע.

ירחמיאל בעלינאוו

ישיבה גדולה סיאטל וואשינגטאן

ה. בשו"ע אדה"ז סי' תנ"א סעי' ט"ז: "...ישים גחלים בוערות על מקום החלודה וישהה אותם שם עד שאם יגע אדם בצד

השני של הכלי במקום שכנגד החלודה יהי' היד סולדת בו מחמת שנתלכך הכלי מן הגחלים שאז בודאי נשרף כל ממשות איסור שתחת החלודה... "עכלה"ק. (ועיין גם סעי' כ' וסוף סעי' ל"ח).

ע"י בהגה חתם סופר בשו"ע תנ"א במחבר ס"ד וז"ל:
"דאין לחוש שע"י חימום של הליבון קל יהי' הרוטב המובלע בעובי הדופן הכלי נבלע ע"י אור זה ויצטרך ליבון גמור ז"א דהרוטה... "עכ"ל.

(ד"א לכאורה אינו מובן לשונו הנ"ל "הרוטב המובלע... ויצטרך ליבון" הרי החתם סופר הוא הסובר שרוטב הנכנס ע"י אור אין צריך ליבון אלא הגעלה כי נקרא בישול (עיין שו"ת חת"ס או"ח סי' ח יו"ד סי' קי"א). גם מה שכתב "בעובי הדופן" לכאורה ר"ל בסדקים שבדופן).

ולכאורה צ"ל מה קושיתו הלא מיד שהחמץ הנמצא שם מקבל חום שהי"ס"ב נשרף כל הממשות וממילא אין ביכולתו להכנס לדופן הכלי.

באותו סעי' שם: "והעולם נהגו להתמיר להשהות הגחלים כל כך על החלודה עד שיהי' קש או חוט נשרף מצד השני ואחר כך מגעילין את הכלי ואם לא עשה כן קודם הגעלה יעשה כן אחר הגעלה". עכלה"ק.

ע"י בספר מראי מקומות וציונים לשו"ע אדמוה"ז המביא ספר עולת שבת סי' תנ"א ס"ק ל"ג וז"ל: "אבל איפכא לא יעשה מפני דיתפשט הטעם ממקום ליבון למקום שגיעל כבר". ע"כ.

בסי' הנ"ל סעי' כ"ז: "ואם הקערה היא גדולה שא"א לו להגעילה בתוך כ"ר יתן עליה אבן מלובן ויערה עלי' מים ורתחין מן כ"ר ויעביר עלי' האבן ע"פ הקערה כדי שירתח את כל המים שעירה עלי' ויהי' חומם כ"כ גדול כחום כ"ר וכן יעשה בכל הצריך הגעלה בכ"ר... "עכלה"ק.

ע"י אשל אברהם סי' תנ"א "...הגעלה ע"י אבן ורתחין אין להגעיל בזה כלי בדיל ועופרת כי שייך בזה חס דילמא יתקלקל וגרע טובא מכלי עצם. דאין צ"ל אם יגע האבן המלובן כהלכתו בבדיל בלי היותו מוקף במים יתקלקל ודאי אך אם יגע ע"י מים יש קלקול לפעמים כפי ששמעתי היום. ולזה צויתי היום להגעיל שנית במים ביורה". עכ"ל.

בסי' הנ"ל סעי' ל"ד: "...כיון שיש מחמירים אף בשאר איסורים בכל חום שהי"ס"ב אף שהוא כלי שלישי ורביעי שאף שאין לו כח לבשל מ"מ יש לו כח להבליע ולהפליט... "עכלה"ק.

והנה האם כלי שלישי יש לו כח לבשל משמע משו"ע
 אדמוה"ז אשר אין לו כח לבשל אפילו דברים קלי
 הבישול כי הרי מביא החומרה של דברים קלי הבישול רק
 בנוגע לכלי שני וכן גם הוא בסידור.

ועיין בספר יראים (מובא בשו"ת אז נדברו ח"ז ע' מ"ח)
 אות ק"ב מלאכת איפה "...הלכך יזהר אדם שלא יכניס בשבת
 שום דבר בכלי שני ואף בכלי שלישי במקום שהיד סולדת בו..."
 עכ"ל.

הרב ראובן שמואל לפידות
 - כולל -

ו. בגליונות כח וכט הערתי בענין נפלה ממנו הטלית דלפי
 מה שפסק אדמוה"ז בשולחנו דרק הפושט טליתו סתם, יש חילוק
 בין נשאר עליו הט"ק (דאז א"צ לחזור ולברך) ללא נשאר
 עליו ט"ק (דאז צריך לחזור ולברך) אבל הפושט טליתו ע"מ
 שלא לחזור וללבוש. אפי' נשאר עליו טלית קטן לא מהני (וצריך
 לחזור ולברך) הנה גם בנפלה ממנו הטלית אפי' נשאר עליו
 ט"ק לא מהני אבל לפי מה שפסק אדה"ז בסידורו, דהפושט
 טליתו ע"מ שלא לחזור וללבוש אם נשאר עליו ט"ק א"צ לחזור
 לברך, ה"ה בנפלה ממנו הטלית דאם נשאר עליו הטלית קטן א"צ
 לחזור לברך.

שו"ר שכ"כ הרב מ. לברטוב בקובץ יגדי"ת נ.י. חוב' לה.
 (עי"ש ובתיקון טעות בסוף חוברת לו) אבל בקצות השולחן
 סי' ז' סעי' ו' הביא להלכה מ"ש רבינו הזקן בסידורו לענין
 פשט הטלית ודבריו בשולחנו לענין נפלה ממנו טליתו ולא
 חילק בזה בין נשאר עליו ט"ק ללא נשאר עליו ט"ק ולכאורה
 משמע דס"ל דאין חילוק. ומ"ש בשם שו"ת אמרי יושר הנה כ"כ
 בשמו ב"לקט הערות וציונים" לביסטריצקי

ובגליון ל (רכט) העיר הר' ל.י.ד. שהמעיין בגוף הס'
 אמרי יושר יראה שהסיק שאין לחזור ולברך וגם שמעולם לא
 דייק כן מדברי אדה"ז. ומסיק שם הר' הנ"ל דנפלה מעליו
 הוי כפושט סתם וממילא אם נשאר עליו ט"ק א"צ לחזור לברך
 יעו"ש.

והנה המעיין בגוף הס' אמרי יושר יראה שכתב שלפי
 מ"ש אדה"ז בסעי' כ"ח ד"כיון שנפלה שלא מדעתו לכן אינו
 מועיל כלום מה שדעתו שיחזור וילבשנו". לכאורה ה"ה
 דנשאר עליו ט"ק גם לא מהני.

אלא שאח"ז מקש' שם דהא כתב המג"א בס"י כ"ה ס"ק כ"א
 בשם של"ה דהאידנא א"צ לברך כשנשמטו התפילין מדעתו והובא